

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ITINERARI[I] || ITALIAE || RERVMQ. ROMANARVM || LIBRI
TRES ||**

Schottus, Franciscus

Antverpiae, 1600

Interamna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70633)

rum principum sedes diu fuit, *Ducatus Umbria* titulo insignis. Atqui multis antè ætatibus fuerat illustris, & firma *colonia Latina* velut Cicero in *Balbiana* testatur: quam *Umbris* deuiētis populus Rom. deduxit triennio post *Brundisium*, sicut ex *Paterculo* & *Liuiio* colligimus, *C. Claudio Centhone*, *Marco Sempronio Tuditano* *coff.* Quæ post *cladem ad Trasimenum* acceptam, *Annibalem* victorem, vt *Liuius* memorat, ausa repellere, eundem docuit ex vnius *coloniæ* viribus conuicere, quanta moles *Romanæ* urbis esset: quum plurimis suorum amisissis, inde signa vertere, moxque in *Picentinarum* fines traducere exercitum cogeretur. Floruisse admodum stante *Romano* imperio, vetera ædificia, & antiquitates adhuc residuæ demonstrant, quas diligenter perlustra. Amplissimum *Theoderici Gothorum* regis prætorium, ab ipsis tamen *Gothis* post cum regia destructum; sed à *Narsete Iustiniani Imp.* legato restauratum. Item theatri fundamenta, *Concordia* fanum, formas extra urbem sublimes ac solidas aquæductuum, ex *Apennini* costis partim excisas, partim opere lateritio ex ima valle fornicibus in altum subductas. Atque in primis suspicias licet maioris basilicæ pontificalis ardua tecta, marmoreosque parietes, arcem in amphitheatro constructam, pontemque lapideum, qui magno ingenio factus, pilis grandibus *XXIII.* sustinetur, & urbis editiorem partem arci, vel amphitheatro in alio colle posito coniungit.

INTERAMNA

Sequenti die per vallem angustiarum altissimis clausam montibus per saxa & rupes *Apennini* proficiscere *Interamnã*, sic appellatam

tam à veteribus, quod inter ramos *Naris* fluminis velut *duos inter amnes* posita sit. Olim structuris & amplitudine maiorem urbem fuisse, quam nunc est, veterum ædificiorum ruinæ, quæ in vicinio circumquaque visuntur, docent: & decreuisse non parum intestinis odiis, atque civium discordiis, maiorum memoria recomperum est. *Municipium* vetus Romani populi fuisse, plures antiquæ marmorum inscriptiones demonstrant, sed quando ius municipij vel civitatis Romanæ Interamnatibus indultum fuerit, non prorsus liquet. Animadvertit Pighius ex antiqua tabula marmorea magna, quæ ibidem iuxta summum templum parieti inserta est, conditam Interamnam fuisse annis *DCCIIII.* ante *Cn. Domitium Ahenobarbum* & *M. Camillum Scribonianum* consules, qui fuere post Romam conditam anno *DCXXXIII.* quo *Interamne* *Saluti Libertati*que, ac *Genio* municipij sacra publicè facta sunt, *Tiberij Cæsaris* in adulationem, propter sublatum *Seianum*, ut ex eiusdem tabulæ elogio colligere est, & in suis *S.P.Q.R.* Annalibus idē Pighius latius exponit. Roma igitur annis octuaginta dūtaxat iuniorē esse, & sub *Numa* rege cōditam cōstat: sed devictis *Vmbris*, *Spoletium*q; deducta colonia, ius municipij Interamnam primū adeptam fuisse, verisimile est. Falluntur igitur *Leander*, aliique, ut *Rob. Titius*, quem refellit *Iuo Villomarus* *Animaduerforū* lib. *XIII.* qui coloniam esse Romanorum autumant; ignari & alteram eiusdem nominis ad *Lirim* in *Latio* fuisse, quam *Coloniā Romanorum* scribit libro *X.* *Liuius* deductam esse, cum *Cassino*, *M. Valerio*, *P. Decio Mure* col. anno urbis *CDXL.* Sed apertius ipse postea dicit ad differentiam huius municipij Interamnæ *L. Posthumio* & *M. Atilio* consulibus *Samnites Interamnam colo-*

*viam Romanam, qua via Latina est, occupare conatos esse: quam veteres inscriptiones Coloniam Interamnem Lirinam videntur appellare, ad differentiam municipij Interamna Nahartus, ut nominant urbem Umbriae, de qua iam verba facimus. Verum dumtaxat haec admoneo, ne lector in eos auctores licet doctos incidens, simili errore capiatur. Interamnatum Nahartium ager, ut antiquius, ita & nunc propter situm & aquarum dulcium abundantiam summè fecundus est; nimirum in descensu Appennini, meridiem & inferum mare versus eius positi colles & campi (quos *infernates* idcirco Vitruvius appellat) perpetuis fontium ac fluminum riuis irrigui, ad solis radios apricando, procreadorum omnium fructuum oportunam facultatem habent. Nec mentiri Plinium re ipsa compertum est, scenificia quotannis tria vel quatuor admittere. Interamnata prata, nec nō postea in pabulo non minus emolumenti dare: quod quidem incredibile nostratibus videbitur, sed productae in conspectum vastae magnitudinis rapae xxx. librarum amplius pōdo, quarum septenas iusto pondere a sinum onerare posse affirmant, fidem facient: nec non Plinius quadraginta librarum se vidisse scribit libro xviii. Naturalis historiae.*

NARNIA

PER Narniam via Flaminia Oriculum proficiscere. Narnia in aspero difficili que monte & magna ex parte abrupto posita est, cuius imas radices abruptosq; scopulos Nar fluvius magno cum fragore lauat, à quo Narniam appellatam Livius, & Stephanus Grammaticus in vibium lexico testantur. Eius situm ita Martialis poeta depingit libro vii. Epigrammatum:

*Narnia sulphureo quam gurgite candidus amnis
Circum ancipiti vix adenda iugo.*

Nequi-